

ճարած շուկան : Երկու զատ, կուզե՛
ազդու միջոցներ գործածելով զսպել այն
վրանաբնակները, որ անապատեն անց-
նող կարաւաններուն նեղուղի կուտան :

Այս կարգադրութիւնը թէ որ
յաջողի, վաճառականութեան մեծ օ-
գուտ պիտի ըլլայ, որ մինչեւ հիմայ
չստանալով իրենց կը կրէր՝ Իսմայիլովի
և Երմակովի մէջ գտնուած անապատին
ճամբայները ասպնով չըլլալուն հա-
մար :

Այս պատճառաւ էր, որ այս մօ-
տերս՝ 500 հոգիէ բաղկացեալ մեծ կա-
րուան մը՝ Պաղատա երթալու համար
պարտաւորեցաւ Բերիայի կամ Սիւն-
դետաց ճամբան բռնելու, որ երկու ա-
միս կը տեւէ, և անբաւ ծախսը կը
կարօտի :

Ս. Սէֆէմէտ փաշային այս գո-
ղերէ շնորհեցրէ՝ Օգոստոսի և բարե-
կնիւնը ինքնակալին անոր իմաստութեա-
նը և խոհմութեանը վրայ ունեցած
վստահութեանը, և ընդհանուր հա-
սարակութեան շնորհակալութեան ար-
ժանի են :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԱՅՂԱՒԱՆ : Ի ուրի՛ Նաբոլէոն իշխա-
նը՝ մարտ 2—14 ին հրովարտակ հա-
նեց, որ տերութեան պարտուց հա-
մար հարիւրին հինգ շահ վճարող պար-
տաւորակները վճարուին, կամ հա-
րիւրին հինգ շահ չորս ու կէս իջնայ :
Այս երկու պայմաններուն ընտրութիւնը
պարտաւորակ ունեցողներուն կը
թողու, որոնք կամ հարիւրին հինգ
շահով իրենց ձեռքի պարտաւորակ-
ները տերութեան պիտի ծախեն, կամ
հարիւրին չորս ու կէս առնելու պիտի
զիջան, և ասոր համար քսան օր պայ-
մանաւանդուած է հրովարտակին ե-
լած օրէն :

Այս նոր տնօրէնութիւնը՝ Պաղ-
ղապոս համար ծանրիկէ բան ըլլա-
լով, որովհետեւ շահու խնդիր է, Պաղ-
ղայ բոլոր լրագիրներուն խօսքը և
քննելու մեծ նիւթ եղած է :

Ղլխաւոր լրագիրներէն՝ որ մէկը
հաւանութիւն կուտան և կը գովեն,
որ մէկն ալ չեն հաւնիր և դէմ կը խօ-
սին Նախագահին այս ըրածին : Մինակ
Իսմայիլ լրագիրը կայ, որ իր կարծի-
քը չի յայտնէ :

Սակայն ասիկայ իրաւ է, որ այս
նոր կարգադրութեան երեսէն՝ հիւան-
դանոցները, խնամատունները և ու-
րիշ բարեգործական հիմնարկութիւն-
ները եւեթը փաստ կը կրեն : որովհե-
տեւ անոնց եկամուտներուն ամենա-
մեծ մասը՝ տերութեան վրայ առնե-
լիք ըլլալով, հարիւրին հինգ չորս ու
կէս իջնալուն պէս, հարիւրին կէս
փաստ պիտի ընեն : և կը հաշուեն, որ
ասանկով տարին 150 հազար ֆուսիք
(1350 քսակ) իրենց եկամուտը պիտի
պակսի :

Այս պատճառաւ՝ աղերսագիր տրը
ուեցաւ ի ուրի՛ Նաբոլէոնին, որ յիշեալ
բարեգործական հաստատութիւնները
այս նոր կարգադրութեան ազատ մը-
ծան, ողջ զի իրենց եկամուտները նուա-
զելով, կարօտուէ ու հետեւաբար ան-
կարգութեան մէջ չի նան, կամ ծախ-
քերին չափաւորել ուղղելով, խել մը
խեղճ կարօտեալներ ու հիւանդներ
գուրս ձգելու չի պարտաւորին :

Ուրիշ հրովարտակ մըն ալ տեսնուե-
ցաւ ձեռքէս՝ պաշտօնական լրագրին
մէջ մարտ 4—16 թուականով, ի գէ-
ղապոս շքանշանին վրայ նոր կարգադ-
րութիւն մը ընելու համար :

Հրովարտակին միտքն այն է, որ
Պաղատայ ի գէղանի ասպետ (չլիւրէ) և
ղողներուն թիւը՝ առջի պէս անսահ-
ման պիտի ըլլայ, բայց արդէն խիստ
չափած ըլլալով, ասկէջ ետքը՝ քաղա-

քական կարգի մէջ՝ այս պատուանշա-
նին ասպետներէն երկու մեծնողին տե-
ղը՝ մէկ հոգի մը պիտի ընտրուի :

Հին կարգադրութեան մէջ՝ որոշ-
ուած էր, որ այս պատուանշանին սպայ
(օֆիսիէ) եղողներուն թիւը 2000ը
չանցնի, ի ուրի՛ Նաբոլէոն իշխանը այս
թիւը 4000 ի կը հանէ :

Հրամանատարներունը առջի պէս
400 է, մեծ սպայներունը 160 և մեծ
խաչերունը 80 :

Այս պատուանշաններուն ձեւերը
և կրելու կերպերը առջի պէս պիտի
մնան, բայց զանոնք կրողները պար-
տաւորեալ չեն առջի պէս միշտ նշանը
վրանին ունենալու :

ԱՆԳՂԱԲԱՆ : Ի ծնորայէն կը գրեն մարտ
9—21 թուականով :

Երկու 7—9 ին, ի օրտ Տերպի յայտ-
նապէս զրուցեց ի օրտերուն խորհրդա-
րանին մէջ, որ յառաջիկայ երեք ամիս-
ւան մէջ խորհրդարանը լուծելու միտք
ուռնի : Ստորին խորհրդարանին մէջ ալ
Պ. ալիզայէն նոյն ազդարարութիւնը ը-
րաւ, բայց ի օրտ Ղոն (ըսել, Պ. Քօս-
տէն և ուրիշ քանի մը հոգի ստատիկ
կերպով դէմ խօսեցան իրեն :

— Երկու 6—18 ին, ի օրտերուն և
ստորին խորհրդարանին մէջ պաշտօնե-
կց հարցուեցաւ, թէ ի իմունայի մէջ
Լնգղիայի սպայի մը բռնութիւն ե-
ղեր է, երբոր համազգեստն ալ հա-
գած է եղեր : Կառավարութիւնը ինչ
կամ ինչ կընէ կոր այս բանին համար :
Ստորին խորհրդարանին տուաւ,
թէ ի իմունայի նստող Լնգղիայի հիւ-
պատուր բողոք ըրեր է տեղւոյն կա-
ռավարութեանը, և իսկոյն տեսչութե-
ան պատկանը՝ որուն հրամանաւը անգղի-
ային բանտը գորուեր էր, պաշտօնե-
կներ և ուրիշ օր բանտը գորուելու դա-
տապարտուեր է :

ԱՆՍՊՈՒՄԱՆ : Ի իշխանայէն կը գրեն,
թէ Լնգղիայի կառավարութիւնը՝ փա-
խտականաց խնդրոյն վրայօք Շուա-
րցիներէ իշխանին խրկած ծանուցադ-
րոյն պատասխան գրեր է, որուն մէջ
Լնգղիայի ապստանեալներուն վրայօք
ամեն կերպով վստահութիւն տուած
է Լնգղիայի կառավարութեանը : Եր-
կոյ՝ Լնգղիայի կառավարութիւնը ալ
Լնգղիայի ծանապարհորդներուն դէմ
արտաքին կարգի միջոցներ գործածե-
լու գիտաւորութիւնը ետ ձգելով, նո-
րէն առջի աչքով անոնց նայելու հա-
ճեր է : Երկու թէ Լնգղիայի և Լնգ-
ղիայի կառավարութիւնները այս միջո-
ցին մէկ մէկու մօտենալու և իրենց
հին բարեկամութիւնը նորոգելու նը-
շաններ ցոյց կուտան :

Շուաքցեալներէ իշխանը՝ անցեալ-
ները հիւանդացիներ էր, բայց հիմայ
աղէկ է : Ս. Կայսրը ծանապարհոր-
դութեանէն ետ դառնալուն պէս, անոր
հետ երկար խորհրդակցութիւններ ը-
րաւ կառավարութեան գործոց վրայ,
և ըրած ծանապարհորդութիւնէն այն
չափ դուրս է, որ յառաջիկայ ամառը նո-
րէն իտալիա երթալու միտք ուռնի :

ՀԵԼՈՒԵՏԻԱՆ : (Օւրիցցերի) : Պ.
Սպինեպը՝ Պաղղայ տերութեան գեւ-
պանը գիր մը տուաւ Հելուետեան
գաղանկութեան նախագահին, որուն
մէջ գաղղիական կառավարութեան
առջի խրկած ծանուցադրին ստուանա-
կան կերպով թէպէտ չափաւորուած է,
բայց առաջարկութիւններ մեծ մասամբ
նոյն են, որոնց կատարումը միշտ կը
պահանջուի : Երկու կը տեսնուի, որ
այս երկու կառավարութիւններուն մէջ
ծագած դժուարութիւնը բոլորովին
վերջացած չէ, բայց կը շուսացուի, որ
խաղաղութեամբ կը վերջայ :

ԻՆՏԵՐՆԱՆ : Ս. Բեքստրուրի պաշ-

տօնական լրագիրը փետրվար 7—19 թը-
ւով հետեւեալ լուրը կուտայ Կովկա-
սի վրայ : Յունուար 18 ին և 19 ին .
Ռուսի զօրաց գունդ մը Սեֆ Զէնա-
յի մէջ ի Էդիկներուն երկու գլխաւոր
ամրոցները երեցին, ու անոնց մէկ մեծ
գունդը ցիրուցան ըրին : Ռուս-
ներուն կողմէն մէկ հոգի մը մեռաւ,
քան ու չորս հոգի ալ վերաւորուե-
ցան : Բայց թշնամեաց կորուստը խիստ
մեծ եղաւ :

ԱՄԵՐԻԿԱ : Ռիօ տը Նադայէն ե-
կած լուրերուն նայելով, Նախագահ ան-
ուանի Ռօզալը, որ քսան տարիէ ի
վեր իշխանապետ եղեր էր յիշեալ հա-
սարակապետութեան, Ուրիգալ զօ-
րապետին հետ պատերազմ ընելով, չա-
րաչար յաղթուեր է, ու նաւաստիի
կերպարանք մտած՝ Բրիտանական կա-
ռավարութեան հոն գտնուող նաւե-
րուն մէկը փոխեր է, ուսկից Սիւպը-
նահանգները պիտի երթայ կ'ըսեն :

ԻՆՏԵՐՆԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Լնգղիայ չորեքշաբթի օրը՝ օգոս-
տոսի 18 ին, Լնգղիայի արքայորդի մը ծը-
նաւ, որուն անունը ստէվան Սե-
ֆէմէտ իւշտի էֆէնի դրուեցաւ :

— Լնգղիայ Սեֆէմէտ էֆէնի, որ
ժամանակէ մը ի վեր Պարսկաստանի
գեւսպան անուանեցաւ, այս օրերս
պատրաստութիւն կը տեսնէ յիշեալ
երկիրը՝ երթալու, ուր Բարձրագոյն
դրան օգուտը պաշտօնակներ և երկու
կառավարութեան բարեկամական յա-
րաբերութիւնները հաստատ պահե-
լու մեծ վստահութիւն կուտայ այս
բարձրաստիճան պաշտօնակին հան-
ճարը, խոհմութիւնը և հմտութիւնը :

— Պ. Լնգղիան Վէստա ասպետը, որ
Շուաքի և Նորվիկիայի տերութեան
կողմէն Կոստանդնուպոլիս գետապառու-
թեան պաշտօն կը վարէր, քանի մը
տարիէ ի վեր Տանիմաքայի տերութե-
ալ գործակաւորութիւն ընելով, Տա-
նիմաքայի Վ. Թագաւորը՝ Տանէպ-
ոսի թագաւորական կարգին հրամա-
նատարութեան պատիւ տուաւ անոր :
Նախագահ՝ նոյն կարգին ասպետու-
թեան խաչանշանը շնորհեց Պ. Վեորդ-
Վիմիին, որ յիշեալ գետապառու-
թարգման և ատենադպիր է, և իր
երկար ու հաւատարիմ ծառայութե-
յը փոխարէն, Վաղայի թագաւորա-
կան կարգին ասպետութիւնը տուած
է՝ Շուաքի և Նորվիկիայի Վ. Թա-
գաւորէն :

— Պ. Վիւրն, որ անցեալները Սեր-
վիա գացեր էր, Պէրլիտ գտնուող
Լնգղիայի հիւպատոսին և Սերվիայի կա-
ռավարութեան մէջ ծագած պղտի վե-
ճի մը վախճան տալու համար, իւր
պաշտօնը յաջողութեամբ կատարած
ըլլալով, այս հինգշաբթի՝ Քալաի շո-
գեանուով Կոստանդնուպոլիս հասաւ :

— Օսմանեան Հայաստանի Կարին
(Երզնկա) քաղաքը՝ իր քաղաքաւոր-
դութեան, արուեստներով և վաճառա-
կանութեան լիկայ երեսելի ու ծաղկեալ
քաղաքներէն մէկն ըլլալով, Պաղ-
ղայ տերութիւնը այս օրերս հոն
հիւպատոսարան հաստատեց, և այս
պաշտօնին համար ընտրեց Պ. Քալայ
անուն մէկը, որուն հայրը ժամանա-
կաւ ընդհանուր հիւպատոս ըլլալով,
արեւելքի մէջ աղէկ յիշատակներ թո-
ղուցած է :

— Օսմանեան տերութեան Շի-
քի խաչի ըստած շոգեանալ ընկե-
լութիւնը՝ Պրուսայի առեւտրական
պետերուն և մանաւանդ ջերմակնե-
րուն պատճառաւ Կոստանդնուպոլի-
սէն հոն երթեւեկութիւն ընող բազ-
մաթիւ ծանապարհորդներուն դիւ-

րութիւն ըլլալու համար, որոշեց, որ
ասկէ ետեւ երկու շոգեանալ բանի ա-
մէն շաբթու Կոստանդնուպոլիսէն Վե-
լիկ, օգը աղէկ ըլլայ նե՛ Սուտանիա
ալ հանգիստելով : Սայրաքաղաքիս և
Պրուսայի հաղորդակցութեան ասանկ
ընդարձակել ու գիւրանալը հասարա-
կութեան շահաւոր պիտի ըլլայ, որով
հետեւ ատենէ մը ի վեր՝ ամառուան
երթեւեկութիւնները շափած ըլլա-
լով, մէկ շոգեանալ մը բաւական չը-
լալ արդէն կը հասկըցուէր :

Նախագահ Ռիւիսիի ծովածոցն
ալ շաբթու երկու անգամ շոգեանալի
երթեւեկութիւն պիտի ըլլայ :

Այս երթեւեկութիւններուն օրե-
րը գեո ուղիւսած չեն :

Յիշեալ ընկերութեան նաւերէն
Սպի — պալի շոգեանալն ալ, որ ժամա-
նակէ մը ի վեր կայսերական նաւարա-
նին մէջ կը նորոգուէր, այս օրերս ը-
միջցած ըլլալով, կանոնաւոր երթեւե-
կութիւն պիտի ընէ Սեֆիկ, Վա-
նա և Սաւամապի ծովածոցներուն
մէջ :

— Լեքեքաթի առտու (մարտ 25),
Պալէ Խաբի կողմերը հրդեհ պատու-
հեղով, Ռուսա Սաֆիլի փաշային
ստանը այրեցաւ :

— Լրագրի 7 թուոյն մէջ՝ տեղ-
ւոյ գաղղիական թուալ լրագրէն առ-
նելով, ըսեր էինք, որ երեք հրեայ
բարձրագոյնիս Կիսպետին ատենանը
կը գառուէին, տաճիկ աղէկ մը գող-
նալուն, ու սոսկալի տանջանքներով
զանի չարչարած ըլլալուն համար :

Այս դատաստանը անցեալ շաբթու
ըմնացաւ : Ղլիլը՝ Քոստանդնուքի հի-
ւանդանոցը դրուեցաւ, որ հոն պէտք
եղած կերպով գարմանուի : Թէ որ
մեռնելու ըլլայ, երեք հրեայները մահ-
ուամբ պիտի հատուցանեն իրենց ը-
րած գաղանկան անգլութիւնը : Իսկ
թէ որ աղէկը՝ այն քաջած չարչարանք-
ներուն վրայ ողջ մնայ, հիւանդանո-
ցէն ելլէն ետքը ունենալիք առող-
ջութեան վիճակին նայելով, չարա-
գործներուն քաջելք պատիժին չափը
պիտի որոշուի :

— Հետեւեալ հետաքրքրական դիւ-
ուածը Վ. իշխանի Լեքալ պատուական
լրագրին մէջ կը կարդամք, որ անտա-
րակոյ ստոյգ արդիւններէ հաւատար-
մութեամբ թարգմանեալ ըլլալուն,
արժան կը համարուիք լրագրիս մէջ գը-
նել :

Երբ որ Սպանիայի թագուհոյն
դէմ եղած ոճրագործութեան լուրը
հեռագրով Պրիւսէլ հասաւ, Լնգղի-
այի մը նոյն քաղաքը Պէրլի ըստած
պանդոկին սրահը նստած՝ թէ կը խը-
մէր : Երկու նոյն լուրը կարգաւոր-
պէս մէկէն ոտք կ'ընէ, քաղաքաւո-
րութեամբ ընկերութեան մնաց բա-
րով կ'ըսէ և կ'իմացնէ թէ շուտ մը
ճամբայ պիտոր ելլէ, Ստորիս երթայ,
որպէս զի թագուհին մեռցնելու գողին
սպանման ներկայ գտնուի : Իսրեկամ-
ները պարապ տեղը իր առջեւ կը դը-
նեն թէ շատ ուշ կը հասնի : Երկու
իրենց պատասխան չի տար, թերթա-
կանը (ձգտանը) թղթեայ գրամով, քը-
սակն ալ ոսկիներով լեցնելէն ետեւ,
ձի կը հեծնէ, ձեպով շոգեկառքի կա-
յանը կը հասնի : Հոն իրեն համար ա-
ռանձին շոգեկառք հանել կուտայ :
Այսպէսով քանի մը ժամէն Փարիզ կը
հասնի, ուսկից նոյն կերպով Օրէան
Պորոյ և Պայն կ'երթայ : անկէ ետեւ
ձի գործածել հարկ ըլլալով՝ շատ ձի
եր սուրհանդակով մէկտեղ ճամբան կը
մնան : Կարճ կտրելու համար՝ աս մար-
դըս նոյն ատեն Ստորիսի դրան քով
կը հասնի, երբ որ ժողովուրդը խուռն
ընթաց ան տեղը կը վազէր, ուր որ
Սերինայ իր ոճրագործութեան պա-
տիժը պիտի կրէր : Լնգղիային անմի-
ջապէս բաղմութեան մէջ խառնուելով

կը սկսի քովը կեցողներուն անթիւ ան համար հարցումները ընել: Իսկ սպա նիական լեզուն գէշ արտաբերելուն չի հասկցուելով, և ըրած հարցումները կանխադաժնաբերութեամբ քանի մը մարդիկ զինքը կը բռնեն, և դէմ գնելուն ու բողբոջելուն չի նայելով՝ բանտ կը տանին: Իսկ սպա կեանքը շուտ մը բանն լինողիցի դեռ պահին իմացնել կուտայ, և դեռ իր ըրիկուն չեղած՝ իր աղապարտութիւնը կը գտնէ: Իսկ նոյն միջոցին մէջ արգէն Սեբեդյանի սպանուած եղած լինեցած էր, և ապաքինուած մարդու գրեթէ ան կարելի կարծուածը կարելի ընելը՝ պարագայ տեղ կ'երթայ:

— Եւս օրերս՝ Վաղդիս Վանտե նահանգին մէջ Շալէ անուն գէղ մը կարգէ դուրս ծննդաբերուն մը պատահեցաւ, որ թերեւս բժշկական տարեգրութեանց մէջ մինչեւ հիմա տեսնուած չէ:

Ինչո՞ւ անուն հողագործի մը կ'ընէ՞ փետրուար 15 ին կիրակի օրը արու դաւակ մը ծնաւ. ութ օր անցնելէն ետքը, հետեւեալ կիրակին փետրուար 22, ուրիշ դաւակ մըն ալ ծնաւ նոյն պէս արու:

Կ'ընէ՞ առջի ծննդաբերութենէն ետքը, առողջացէ՞ր տանը գործընտան կը պարագայէր, ամենեւին չի կասկածելով, որ ուրիշ դաւակ մըն ալ կը կրէր արգանդը, որովհետեւ նշան մը չէր տեսներ:

Եւս երկու տղաք՝ որոնց երկուսը բեակ չի կրնար ըսուիլ, երկուքն ալ ողջ առողջ ծնան, բայց ետքինը անցեալ շաբթու մեռաւ: Սայրերին ետքի ծննդաբերութեան վրայ շատ տը կարացաւ և դեռ առողջացած չէ:

— Իսկոյն մը երկու ֆառա՝ Երանի մը: Վաղդիս լո՞ծան լը Սոթու թաղաքին զգաստութեան ատենին մէջ այս օրերս յանգուոր մը գատուելով, վեց ամիս բանտը գրուելու գատապարտ վեցաւ: Երանուորն այս վճիռը լսելուն պէս, ոտքի փայտէ կոշիկը վերցունելն ու ատենին նախագահին գլխուն զարնելը մէկ ըրաւ: Եւս վերջոյ ատենը զանի նորէն գատուելով, հինգ տարի բանտը մնալու գատապարտ տեց:

— Իսկապէս զո՞ւստան մը: Սորտի 1 ին՝ 50 տարեկան երեւոյթով մարդ մը՝ Փաւրիկ Քոթիկէս փողոցին մէջ Պ. Տ. կաթնալաճառին խանութը մընալով՝ հրամայեց, որ իրեն մածուն բերեն: Տարին մածունը, մարդը նստաւ կեղաւ, բայց ուտելէն ետքը երթալուն տեղը՝ նստած տեղը գամուած կեցաւ: Կաթնալաճառը չորս ժամ սպասելէն ետքը, վերջապէս համբերութիւնը հասնելով,

— Պարոն, ըսաւ, հոտ մինչեւ երբ պիտի նստիս: Տո՛ւր կերած մածունիդ ստակը ու երթաս բարով:

— Սածունին ստակը տամ մի, իսկ քրդ կը կորէ՞. ես ծոցս արտօնադիր մը ունիմ, որ Դանսուա Կ. (Վաղդիս թագաւորը) տուած է իմ պապուս երրորդ նախահաւին, որ մեծամեծ ծառայութիւնները ըրած է իրեն. ան արտօնադիրն ու ժողովը՝ կրնամ, ուր որ ըլլայ, ուտել խրմել առանց քսակիս բերանը բանալու:

— Իսկ է որ, քեզ տեսնութեան ոստիկանին տանելու պիտի պարտաւորիմ, որ քու այդ ունեցած արտօնութիւնդ քննէ:

Եւս միջոցին, երկու տեսնութեան զինուոր անցնելով, կաթնալաճառը զանաթ կանչեց, ու եղածը հասկըցուց: Օրինուորները առին մեր անարժանք որկրամոլը տարին ոստիկանին, որ հարցուց իրեն թէ ինքը ո՞վ կ'ըլլայ:

— Եւս ուսումնական ու դռնապան եմ, բայց ուսումնական անունը աւելի կ'ընտրեմ:

Եւս ըսելով ծոցէն թուղթ մը հանեց, ու մէկ անձունի ու ամբողջիկ երկան ոտանաւոր մը սկսաւ կարգաւ աւարտ: Ստիկանին գլուխը ուսիլ սկսելով, կարգաւ խափանեց, ու երբոր տեսաւ, որ գռնապան — բանաստեղծը մածունին ստակը վճարել չուզեր, հրաւայեց որ բանտը դնէն:

Եւս մարդը իրաւցունէ դռնապան է եղեր լաւագործ հրապարակին մէջ տան մը, բայց ուղեղը խանդաբոյժ պիտի ըլլայ, որովհետեւ բանտը գրուած աւտենը ուրախ գէմքով ըսաւ. «Գոհ եմ հոս գրուելուս, որ պարագայ ժամանակ պիտի ունենամ քսան ու չորս երգով բանաստեղծութիւն մը գրելու» Փաւրիկը առուններուն մէջ այս օրերս ջարդուած մեկներուն վրայ:

— Վախի կէպ կապի մը: Շատ մարդիկ կան, որ մէյմէկ բանէ սոսկալու սովորութիւն ունին: Սեծամեծ վրէտանքներէ չի վախոյղ կորիճ ու սրտատու մարդիկ՝ երբեմն ոչինչ բանէ մը կը վախնան: Ստիկայ մարդկային բնութեան անհասկնալը սկսած թիւնէն բէն մէկն է, որուն օրինակները պատմութեանց մէջ շատ կը տեսնուին: Եւս անի ախտ մըն է, որ շատ գոռաւորութեամբ կը բժշկուի, և երբեմն բռնաւ չի բժշկուելէն զատ՝ վտանգ ալ կը պատճառէ:

Իսկոյն անուն գաղղիացի երեւելի պատկերահման մը այս տեսակ մարդոցմէն մէկն էր:

1848 ին յունիսի արեւահանգալու տամբութեան ժամանակը, այս մարդը աղբային պահապան վիտուոր ըլլալով, քանի քանի անգամ կեանքը վրտանգի մէջ գրաւ, ասպատակներուն մարտիցները առնելու համար կուրէն էն սաստկացած տեղերը մտաւ ելաւ: Ուրիշ առիթներու մէջ ալ վրտանգէ չի վախնալու շատ փորձեր տըւած է: Սակայն մահը նիւթապէս իրեն յիշեցունող որ և իցէ բան մը տեսած ատենը սաստիկ կը զարհուրէր: Սեւեռի սեւ ծածկոյթ մը, մեռած մարդու ոսկոր, ճաղ մը տեսնելու ըլլարնէ ամենայն զօրութեամբ կը փախչէր: Կենացը մէջ գերեզմանատուն մը տած չէր:

Իր բարեկամները շատ կը ծաղրէին զինքը այս արտառուց բնաւորութեանը համար, և զինքը բժշկելու յուսով՝ կատակներ կ'ընէին:

Եւս օրերս՝ ուրիշ աւելի աղղու կատակ մը ընել փորձերնին դնելով, միշտ զինքը բժշկելու յուսով, կ'առնէն զանի հետերնին Փարիզի մօտ Վէն սենի անտառները պտուղելու կ'երթան: Հոն կերակուր կ'ուտեն, ու բաւական պարտնէն ետքը, նորէն Փարիզ կը դառնան: Նամբան եկած ատեն նին, քանդակագործի մը գործարանը երթալ տեսնել պատճառելով, Փարիզի արեւելեան գերեզմանատան մօտը մեռելոց արձան շինելու գործարան մը զանի կը մոյցունեն: Հոն ամենէն առաջ Բառեկի տեսածը կ'ըլլայ մարմաւրիոնէ սիւն մը, որուն վրայ սկի տաւերով հետեւեալ արձանագրութիւնը կար:

ԱՌՔԱՌԻ

ԵԿԱՐԻՉ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

ՃԱՐՏԱՐ ԵՒ ՔԱՋ ԱՐՈՒԵՍԱԳԻՏ

ԳԵՐԱՋԱՆՑ ԲԱՐԵԿԱՄ,

ԲԱՐԵՍԻՐՏ ԵՒ ԱՋԵՒԻ ՄԱՐԴ

ՄԵՌԵԱԼ Ի ԿԱՍԱԿԻ 37 ԱՄԱՑ

Պ. Բառեկ այս արձանագրութիւնը կարգաւորուն պէս, այլալեցաւ, և զինքը բռնելու չի մնաց փութեցաւ ինկաւ: Վերջոյցին որ մեռեր է:

Կատակին այս աղետալ վախճանը չի գուշակող խեղճ ընկերներուն սարսափն ու կսկիծը երեւակայել անհար է: Շիտակ ելան տեսնութեան ոստի-

կանին գային, և եղածը պատմելով, ստիպեցին որ զիրենք բանադրէին, որովհետեւ իրենց ընկերին մահուանը պատճառ եղան:

Եւս տխուր դիպուածը՝ կրնայ ըզգուշութեան խրատ ըլլալ, որ վախը ըսուած տկարութեան հետ կատակելը վտանգաւոր է:

— Փարիզ գողերուն փախչելը: Վաղդիս տէրութեան բանտերուն ու նաւարաններուն մէջ՝ գողութեան պատճառաւ գատապարտուած եղեռնագործները՝ կարգ կարգ բաժնուած են իրենց գողութեան տեսակներուն համեմատ, որ մեծ արհեստի մը այլ և այլ ճիւղերուն նման զատ զատ անուններ ունին:

Փարիզի լրագիրներէն մէկը՝ ցուցակ մը շինեց և ասոնց վրայ, որ ան յարմար չի թուիր մեզի, մանաւանդ գողութեան ասանկ յաճախուոր ժամանակը, թարգմանելով հոս գնել, չէ թէ մինակ հետաքրքրութիւն գոհ չենելու, այլ գողերուն գործածած տեսակ տեսակ շարաւրուեստ հնարքները իմանալով, միամտութեամբ անոնց որս չըլլալու համար: Եւս գողերուն մէջ կարգաւ առաջիններն են՝ Դիւիւս, ուսանողը, որ մեր Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ փողոցներու, տեսարաններու, եկեղեցիներու և ուրիշ գողութեան ճամբանց և քսակ կը գողնան, շատ անգամ անանկ զարմանալի ճարտիպութեամբ, որուն չեն կրնար հասնիլ աւմենէն ճարտար ձեռնածուները (հօքապաղ): Եւսնք մը՝ ասոնցմէ մէկը, խիստ վայելուչ հագուած, պարոնի մը ձեռքը գեղեցիկ ոսկի տուփ մը տեսնելով, քաղաքաւորութեամբ քթախոտ հրաժարելով տուաւ իրեն: Բթախոտը առած ժամանակը՝ տուփին մէջ վարպետութեամբ ողջի կտոր մը կապար (բուռչուն) ձգեց, որուն ծայրէն սեւ մետաքսէ թել մը կապեր էր, անանկ բարակ, որ չէր տեսնուեր: Պարոնը բան մը չիմանալով, տուփը գոցեց ու գրպանը գրաւ, ուսկից շատ չանցաւ գողին ծոցը գնաց:

Երբորդ, լաւագործ ըսուածները: Եւսնք՝ երեւելի մարդիկ, հարուստ ճանապարհորդ, դուքս, կոմս, մարքիզ եւ այլն՝ ձեւաւարով, վաճառականներէն, սեղանաւորներէն, խանութպաններէն, պանդոկապաններէն և ուրիշ ունեւոր մարդոցմէ՝ տեսակ տեսակ խարդախութիւններով ստակ և ուրիշ թանկագին բաներ կը գողնան:

Երբորդ, լինե՞աւ ըսուածները, որ լինաւ ֆիւր-Բեան անուամբ շահով ստակ փոխ տուաւ համար սահմանուած գրաւաններուն մօտերը կը պտուղին, ու երբոր զինուոր մը կամ սպասուոր մը տեսնան, իսկոյն քովերնին երթալով կ'աշխատին կեղծ մուրհակներ ու անդորադիրներ անոնց ծախելու:

Չորրորդ, Խաչիկի մէջն են, որ փողոցի մէջ մէկը անցած ժամանակը, ու նոր ոտքին տակէն պղտի տուփ մը գրուալ կը ձեւաւորեն, որուն մէջ սովորաբար եղածը կամ անդամանդեայ գնդապետ մըն է, կամ ջուխտ մը օղէ, և կ'առաջարկեն մարդուն, որ աւելիայ մէջերնին հաւասար բաժնեն: Երբոր մարդը կը հաճի, կ'ընեն աւելի քան մը կ'երթան և տուփին մէջինը արժեցունել կուտան: Եւս ժամանակը գողը իր գտած տուփը միւսին տալու կ'ըլլայ, արժեքին կէսը առնելով, բայց վարպետութեամբ ուրիշ տուփ մը կուտայ անոր, միւսին բոլորովին նման և մէջը կեղծ գոհար մը գրած: Խեղճ գողը տուն կ'երթայ, ու ան ատենը կ'իմանայ, որ հինգ կամ տասը

զուռուշէ բանին քանի մը հարիւր զուռուշ տուեր է:

Եւսնք, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ քանի մը շարաւոր մէկ եղած՝ սուտ բանիւքներով կամ գուռը բացուելով ստոր անոր բնակարանը կը մտնան հետեւեալ կերպով: Չարագործներուն մէկը՝ բնակարանի մը տիւրը դուրս ելելը կը զիտէ, ու անոր ետեւէն կ'երթայ, որ ետ դառնալու ըլլայ նէ, վաղէ ընկերներուն իմացունէ: Սխալները յարգով լեցուն ծրարներ ձեռն ունին կամ ուսերնին առած տուներն ենք կը մտնան, իրենց շարագործուրը կը կատարեն, և յարգին տեղը՝ գողցած բաներնին ծրարելով անանկ դուրս կ'ընեն, որ դռնապանը կ'ախաճի չէր թայ: Թէ որ սանդուխթի վրայ մէկը ելլէ գէմերնին, բժիշկ մը կամ մանկաբարձ մը կը հարցունեն անոր և կը փութան ան տեղէն հեռանալու:

Վերջորդ, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ գիշերները տուններուն պինտ վարի բռնակարանները կը մտնան պատուհաններէն, մանաւանդ ամառուան տաք ատենները, որ պատուհանները բայց կը թողուին:

Եւսնք, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ իր ըրիկուն ատեն ակնալաճառի մը խառնութեամբ կ'երթան մատանի գնելու: Իրենցմէ մէկը մատանիները զննելու առնէ, միւս ընկերը՝ աղբատի կերպաւ քանք մտած՝ ակնալաճառին խանութիւն գուռը կէս մը կը բանայ ու ուղղմութիւն կ'ուղէ: Սատանի նայողը՝ ողորմութիւն տալու մտքը գրամ մը կը հանէ ծոցէն, և այն գրամին հետ ծանրագին գոհար մըն ալ կը նետէ մուրացկանին: Թէ որ ակնալաճառը իմանայ իր կորուստը, գողը կ'ըլլաւի զանի բռնադատել, որ նայի իր վերան գլուխը. և որովհետեւ իր վրան բան մը չեն գտնար, անանկով կասկածը կը փարատի վրայէն:

Եւսնք, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ քանի մը մանր մուշն մարմնաւ կան զարդերու վերաբերեալ խանութները կը մտնան, ու ապրանք նայելու մտքը՝ մետաքսեայ խաչիկաններ և ուրիշ կերպաներ իրենց վերաբերելին տակ անցալ կ'ընեն: Եւս տեսակ գողութիւնը աւելի կանանց յատուկ է, որոնց լայն վերաբերուներուն տակ խորունկ ու ընդարձակ գրպաններ կան աս բանին համար:

Տասներորդ, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ քանի մը մանր մուշն մարմնաւ կան զարդերու վերաբերեալ խանութները կը մտնան, ու ապրանք նայելու մտքը՝ մետաքսեայ խաչիկաններ և ուրիշ կերպաներ իրենց վերաբերելին տակ անցալ կ'ընեն: Եւս տեսակ գողութիւնը աւելի կանանց յատուկ է, որոնց լայն վերաբերուներուն տակ խորունկ ու ընդարձակ գրպաններ կան աս բանին համար:

Տասնամեկերորդ, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ քանի մը մանր մուշն մարմնաւ կան զարդերու վերաբերեալ խանութները կը մտնան, ու ապրանք նայելու մտքը՝ մետաքսեայ խաչիկաններ և ուրիշ կերպաներ իրենց վերաբերելին տակ անցալ կ'ընեն: Եւս տեսակ գողութիւնը աւելի կանանց յատուկ է, որոնց լայն վերաբերուներուն տակ խորունկ ու ընդարձակ գրպաններ կան աս բանին համար:

Տասներկուերորդ, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ քանի մը մանր մուշն մարմնաւ կան զարդերու վերաբերեալ խանութները կը մտնան, ու ապրանք նայելու մտքը՝ մետաքսեայ խաչիկաններ և ուրիշ կերպաներ իրենց վերաբերելին տակ անցալ կ'ընեն: Եւս տեսակ գողութիւնը աւելի կանանց յատուկ է, որոնց լայն վերաբերուներուն տակ խորունկ ու ընդարձակ գրպաններ կան աս բանին համար:

Տասնութերորդ, Խաչիկի մէջն են: Եւսնք՝ քանի մը մանր մուշն մարմնաւ կան զարդերու վերաբերեալ խանութները կը մտնան, ու ապրանք նայելու մտքը՝ մետաքսեայ խաչիկաններ և ուրիշ կերպաներ իրենց վերաբերելին տակ անցալ կ'ընեն: Եւս տեսակ գողութիւնը աւելի կանանց յատուկ է, որոնց լայն վերաբերուներուն տակ խորունկ ու ընդարձակ գրպաններ կան աս բանին համար:

1 Եւս անուններուն շարքը ուսմական և նոյն իսկ գողերէն հնարած և գործածուած բառեր են, որ կանոնաւոր լեզուի մէջ նոյն նշանակութիւնները չունին, ուստի մեր ալ չի թարգմանցուի:

հեն, և չի տեսնուելու կերպով կառ-
քին ետեւէն կերթան: Երբոր կառ-
քը տան մը առջեւ կը կենայ, ու լը-
ւացարարը վար կ'իջնայ որ հոն կը
տաւիք տանի, շատ անգամ կը պատա-
հի, որ կառքին վրայ պղտի տղայ մը
կը թողուն: Այն ժամանակը մեր Բա-
բելոնի մը կը մօտենայ տղուն ու կը-
սէ. «Տղա, հայրդ հոս մոռցեր է ե-
ղեր, Գ. Թ. նշանագրով ծրարը, տնւ-
որ տանիմ իրեն տամ:» Տղան չի կաս-
կածելով, կը հանէ ծրարը գողին կու-
տայ, որ իսկոյն աներեւոյթ կ'ըլլայ:

Տասն և չորսերորդ, Կոնստանտինո-
պոլիս: Երբոր խանութ մը կը մտնան
ապրանք գնելու, բայց որովհետեւ վը-
րանին բաւական ստակ չունին որ վը-
ճարեն, խանութպանին աչկերուն կամ
սպասաւորը հետեւեցին կ'առնեն, որ
տուն երթան, ու հոն ըստակը լման
հատուցանեն: Տան մը առջեւ կը հաս-
նին, հոն գողը պատճառանք մը առ-
ընդին ծրարը խանութպանին մար-
դուն ձեռքէն կ'առնէ, «Դուն հոս
սպասէ, ես պղտի վայրկեանէ մը կ'ուզամ»
ըսելով ներս կը մտնէ: Երբոր պղտի
վայրկեանը լանջուան մեծնալ կը սկսի,
մարդուն սիրտը կ'սկսած կը մտնէ, ու
գոնապանին կը հարցունէ. «Գոնապա-
նը պատասխան կուտայ անոր, որ տու-
նը ետեւի կողմէն ալ գուռ ունի, ուս-
տի հաւանական է, որ ինքը սրիկայի
մը նենգութեանը պատահած ըլլայ»:

Տասն և հինգերորդ, Երազմիստէր:
Երբոր արհեստն է՝ խանութներուն
առջեւը դրուած ապրանքները գողնալ:
Տասն և վեցերորդ, Կոնստանտինո-
պոլիս: Երբոր բնակարանի մը դուռը բաց՝ կամ
բանկը վրան տեսնալուն պէս՝ հա-
մարձակ ներս կը մտնեն. թէ որ մէջը
մարդ չի գտնուի, գտածին կը վերցը-
նեն. բայց երբոր գտնուի, անոր ծա-
նօթներէն մէկուն կողմէն բարեւ բե-
րած կ'ըլլան, ու շուտ մը բարեւ կու-
տան ու դուռը կ'ընեն:

Ուրիշ շատ տեսակ գողութիւններ
ալ կան, բայց ասոնք աւելի սովորա-
կաններն ու Փարիզի մէջ յաճախ պա-
տահաններն են:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 23 ՄԱՐՏԻ

ԱՐՄՏԻՔ

Երբոր գրեթէ բնաւ չի կայ վա-
ճառուս մէջ. այս օրերս Սեւ ծովէն
եկածներուն բոլորն ալ Սիւրբիւրական
ծովու և Միգրիոյ կողմերը երթալու
համար են: Ուստի այս տեսակ ապ-
րանաց գինը վեր է և մինչեւ Արֆ
ծովուն բացուելուն ժամանակն ալ
հետեւեալ գիներով պիտի մնան.

Արֆ	Կարծր	Գորեն	Գրեւ	ՊՈԼՈՆԷ
Չիւսօֆի	"	"	"	22 1/2 25
Ռուսիկի	"	"	"	19 -- 20
Կալացի	"	"	"	20 1/2 21
Օտէսայի	"	"	"	21 1/2 22 1/2
Իպրայիլի կակուշ	"	"	"	12 -- 14
Կալացի	"	"	"	18 1/2 19
Ռուսիկի	"	"	"	18 -- 18 1/2
Ռուսիկի եգիպտացորեն	"	"	"	21 1/2 15
Չիւսօֆի	"	"	"	14 -- 14 1/2
Իպրայիլի	"	"	"	12 1/2 12 1/2
Կալացի	"	"	"	14 -- 14 1/2
Իպրայիլի գարի	"	"	"	9 -- 9 1/2
Ասրսակ (եռլաֆ) խորովի	"	"	"	15 -- 15 1/2
Հաճար (չալտար)	"	"	"	7 -- 7 1/2

ԱՎԱՆԱԲԸ ԳՏՆՈՒԱԾԸ

Կարծր ցորեն գրեւ	10.000
Կակուշ " "	1.5000
Եգիպտացորեն, գարի, վարսակ,	
հաճար չի կայ:	

Սիւս օրէն ի վեր վաճառը գրու-
նուած արմոխքն ալ աւելի քիչցան.
վասն զի, տեղական սպառման համար
ծախուցան մինչեւ այս գիններով.

Օլիւնօֆի կարծր ցորեն	24 -- 25
Ռուսիկի " "	21 -- 22

Իպրայիլի կակուշ	16 -- 17
Կարի	10 -- 10 1/2

ՄԵՏԱՔՍ

Երբոր առուտորը հանգա-
րութեան մէջ էր. մետաքսի վաճա-
ռում բնաւ չեղաւ, պատրաստի ապ-
րանք չի գտնուելուն պատճառաւ. վա-
ճառը բաւական ապրանք կայ, բայց
բոլորն ալ Լաւրոպա երթալու համար
ծախու առնուած են: Երբոր կողմե-
րէն եկած լուրերը գրեթէ վար գի-
նէր են: Այս ինչ որ մեզի ծանուցած
են մետաքս երած-տեղերէն:

Օրը գէշ ըլլալուն պատճառաւ,
չըջակայ գեղացիները արգիլուեցան ի-
րենց ապրանքները Պրուսայի պիտի-
բերելու. այս պատճառաւ հոն խիստ
քիչ վաճառում եղաւ, և ահա 16-28
մարտի եղած գիններուն ցուցակը:

ՏԵՄԻՏԵՆ	առաջին տեսակ	245 էն	250
"	երկրորդ	"	236 " 240
"	երրորդ	" չկայ	
Սեւէ	առաջին	"	228 " 233
"	երկրորդ	"	220 " 225
"	երրորդ	"	210 " 215

ՄԵՇՏՈՒՏ երկայն մանձրը
ա. տնի Ռուսիոյ համար 190 " 195
Երբոր Սարսիլայի համար 183 " 190
բ. տնի " " 175 " 180

Պիւլէճիկի կողմերը աւելի վաճա-
ռում եղաւ այս ապրանքներուն վրա-
յօք, 2000 քաշի չափ ծախուեցաւ,
բայց առաջիններէն քիչ մը վար գինով:

Սեւէ Բիւրիւ	ա. տեսակ	208 էն	211
"	Պիւլէճիկի	"	190 " 206
"	բ.	"	185 " 190

Այս կողմերը Պարսկաստանի մե-
տաքսները աղէկ բաւուած են, բայց
գինները սրտ չեն, վասն զի, միայն ու-
րիշ ապրանքի հետ փոխանակելով (գը-
րամբա) ծախեցին:

Այս օրերս 60 հակի չափ ծախ-
ուեցաւ 157 ղուռուշ քաշը, բայց հի-
մա 160 էն պակաս տալ չեն ուզեր կոր:

Երբոր 21 ին Սարսիլայէն եկած
չոգենաւով առած լուրերն իսկ
յաջող են, որ անշուշտ վերոյիշէլ գի-
ներուն վրայ աղէկ ազդեցութիւն պի-
տի ունենան: Փետրուարի 28 էն մին-
չեւ մարտի 8, 162 հակ (տէնկ) մե-
տաքս ծախուեց է այս գիններով:

Հակ	Փետր
49 Սէլէ և Տէմրտէշ	37 -- 51 --
11 Պրուսա Լ. Ս.	34 -- 34 75
5 " Կ. Ս.	32 -- . .
8 Ռուսիկի	24 -- 28 --
15 Եգիպտի (կիւրճի)	14 50 . .
18 Սօւա բարակ Լ. Ս.	37 -- 38 --
5 Բալամալ	19 -- . .
3 Սէլանի բարակ	46 -- 63 50
37 Պարսիկ բարակ և հնրի	27 -- 31 --
7 Պաֆֆա գեղնագոյն	24 50 . .
4 Երազմի Ռոյալ և Սէսինա	56 50 57 --

162 համադումար

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՍԵՐԻՍՈՒ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ
Ի ՀԵՐԱԿԱՆ

Ուրախ սրտիւ կը ծանուցանենք
մեր արքայ հասարակութեանը, որ Սե-
բէոս Եպիսկոպոսի պատմութիւնը որ
մէկ երկու ամիս առաջ ծանուցուեց
էր, վերջապէս գեղեցիկ տպագրու-
թեամբ ի լոյս եկաւ, միջակ ութա-
ծալ, 239 երեսով բաց ի յառաջագա-
նութեան:

Այս պատուական գիրքը տպագ-
րուած տեսած ատեննիս, չենք կրնար
անտարբեր աչք անոր վրայ նայիլ, երբ
որ մոմտանք, որ անիկայ մեր նախ-
նեաց ընտիր մատենագրութիւններուն
պակին ուրիշ մէկ գոհարը կամ մեր
ազգին ցանկալի հնութեանց ուրիշ

մէկ նշխարն էր, որ բարեմէր ջանքով
մը ժամանակին ամենածախ ժանիքէն
ազատելով ի լոյս եկաւ յուրախութի
ազգայնոց: Արդիւնաւոր հեղինակը
իրեն ժամանակակից անցքերուն պատ-
մութեանը մէջ բռնած մանրամասն ըն-
թացքով ու իր յստակ ու գեղեցիկ
ըզոտով անշուշտ շատ օգուտ պիտի
ընէ, թէ ազգին ընդհանրութեանը
անոր պատմութեանը վրայ նոր լոյսեր
ծաւալելով, և թէ մասնաւորապէս ազ-
գին ուսումնասիր մասին, անոր ըն-
ծալելով գեղեցիկ հայկաբանութեան
օրինակ մը, որ եթէ առաջին կարգէ
չէ, գոնէ ընտիրներէն մէկն է:

Այս պատուական գրքին մէջ կը
տեսնենք նաեւ պատմական տարբեր
տեղեկութիւններ, որ ասկէ առջինե-
րը չի խախտելէն զատ, եւս առաւել
կը հաստատեն: Վրբին միայն այս հան-
գամանքը, անշուշտ, իրեն յատուկ ու
մեծ իրաւունք մըն է փափաքել ըլլա-
լուն:

Սեր սիրելի ազգին հնութեան այս
աւանդապահ գիրքը արդեօք ինչպէս
ձեռք անցաւ, ահա անոր պատմութիւն
կոստանդնուպոլսեցի անէր աստուա-
ծատուեան Պարոն Թուրքոս Սիւրը-
դատը, երկու տարի առաջ ազգային
յատուկ գործով մը սուրբ Լիւթիմի
երթալով, այս ցանկալի գրքին մէկ օ-
րինակը ստացեր է ի Թիֆլիզ շնորհիւ
Տ. Տ. Երեսի ամենապատիւ Սըր-
բազան Կաթողիկոսի. ու յետոյ սուրբ
Լիւթիմի գացած ժամանակը ուրիշ
օրինակի մը հետ ալ բաղդատելով, գը-
տած տարբերութիւնները նշանակե-
ր է, ինչպէս որ իր յառաջագանութեան
ու իր տուած ծանօթութիւններէն
յայտնի է:

Վրբին տպագրութիւնը յիշեալ
ուսումնասիր անձին ծախիւք ըլլա-
լուն, մեզի պարտք է որ ինչան ե-
րախտագիտութեան գինէ իբ ծախիւք
իրեն հասուցանելու ջանանք, ձեռ-
վընուս եկածին չափ գրքին տարած-
ւելուն նպաստելով. որովհետեւ, ուրիշ
բարեմէր անձանց ալ քաջաբերութեան
օրինակ մը ըլլայ՝ մեր նախնեաց ասանկ
ընտիր գործերը իրենց պահուած խա-
շերէն դուրս հանելու և ասանկ տը-
պագրութեւ հրատարակելով, ազգե-
րուն պատմութիւնը և գրականութիւնը
աւելի ծորացնելու: Արդեւ զատ, կը
յուսամք, որ այս գերազանց գրքին
աւելի ծիրէ և աւելի կատարեալ օ-
րինակները նոյնպէս իրենց պահուած
տեղերէն երեւան ելելով, անոր մէկ
քանի մը մութ մնացած տեղերը կը
պարզուին, որով մատենագրին աշխա-
տութիւնը իւր ամեն անտարատուք կը
փայլի, և զանոնք երեւան հանող ազ-
գատներն ալ ընդհանուր ազգին շը-
նորհակալութեանը արժանի ըլլալու
իրաւունք կ'ըստանան:

ԻՐԱԳԻՐ
ՏՂԱՅՈՑ

ԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ ԲԱՐՈՅԵՐԱՆ

Բ. Արեւ:

Արդեանկ, հետո եկիւ, եկոր դաշ-
տերուն մէջ ու լեռներուն վրայ. որդե-
կակ, գրեւոր վեր առ ու գիտէ երկ-
նից շքեղութիւնը:
Արեգակը երեւցաւ արեւելքը, կար-
ծես թէ հրեղէն ամպերով պատած է.
վեր կ'ընէ կոր. անիկայ երկիրը կը տաք-
ցունէ ու կը բեղմնաւորէ:

Ահա իր անհուն աստղադին մէջ
կը պտտի անփոփոխ ընթացքով. միշտ
հաստատուն, միշտ մի և նոյն, ու ի-
րիկունք կ'երթայ արեւմուտքը գիշեր-
ունան ամպերուն մէջ կը ծածկուի:

Բայց երբ որ արեգակը աչքերնուս
կը ծածկուի, անոր լոյսը մարած չէ. ան
թէպէտ մեզ չի լուսաւորեր, բայց ու-
րիշ երկիրներ, ուրիշ ազգեր և ուրիշ
մարդիկ կը լուսաւորէ:

Իր լոյսը մշտնջենաւոր է, ամենե-
ւին չի շեղանիր:

Վրբոր մանկ հրաշք. ամենակա-
րողի գործք, վեհ ու անխմանալի:

Նանկ մարդիկ գտնուեցան, որ տես-
նալով արեւը ու անոր լոյսը որ կեանք
կ'ուտայ ու անոր ջերմութիւնը որ կը
բեղմնաւորէ, տգէտ ըլլալուն պատ-
շիւ, Արեգակը Աստուծ է, ու անոր եր-
կրպագութիւն ըրին ամէն բանին Ա-
րարիչը կարծելով. . . բայց արեւը ա-
րարած մըն է, անոր արարիչը Աստուծ
է:

Աստուծ ըսաւ, «Արեւ ըլլայ ու
Արեւ եղաւ:

Աստուծ ցուցուց արեւին իր ել-
լալու ու մտնալու տեղը: Իր ընթաց-
քին ժամանակը չափեց ու անոր ժամե-
րն ու վայրկեանները որոշեց:

Աւ քանի որ աշխարհքս ստեղծուե-
ցաւ, անցած այնքան դարերուն մէջ
Արեւը Աստուծոյ օրէնքին հնազանդ
գտնուեցաւ. անոր ցըցուցած ժամա-
նակէն ու միջոցէն դուրս չէլաւ ու ա-
նոր որոշած ժամուն ու վայրկեանին մէջ
ճիշդ գտնուեցաւ:

Արդեանկ, արեւը կը ստրկեցունէ
քեզի Աստուծոյ Բեռնութիւնը:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Երբ Խառնօք քառն մը ևս յետն պա-
րասք արարւի -- թիւս քոմակայ 2200. Բայ
ի 10 քոմակ գինը անցան շնորհաւոր միջոցի
քոմակներէն: Հապի գինը 25. (Քոմակն
քառնիւն. վարդիլ թիւս 30:

ՑՈՒՑԱԿ ԱՎԱՐՁՈՒՑ

1. Պէյ օլը -- Լեւի մահալէն ըստ-
նալը, անուշ ըրի ըրի, խոհանոց և պա-
րիւն ունեցող քոմակ մը 216 խոհանոց գինի
վրայ լեւնաւ ըրի խոհոյ ու սրահ մը: Այս
քոմակ Լաւրայի ինք մը վրայ է:
2. Սառն փայտի լեւնաւ ձոր քոմակ
ներով լարարուած ամպեր:
3. Վ Լեւի ըստ-ձգ գինի ձոր քոմակն
ծածկոյնով ըրի մը սրահ:
4. Լեւի քոմակ (Օ. Դ. 1500:
5. Լեւի քոմակ " " " 1000:
6. Սեւի վրայ լեւի -- քոմակն ձա-
նայոյ մը ունեցող պէյի քոմակներով լար-
արուած ու երկու ծալի ամպեր:
7. Սարսիլայի ծածկոյնով ըրի մը
սրահ:
8. Թոնը խալալ -- համար քոմակն քո-
մակ երկու գինի լեւի քոմակներով ծա-
նաւ:
9. Դոմանայի ծածկոյնով մը սրահ վրայ
լեւի -- համար ունեցող քոմակներով, և ե-
րկու ծալի ամպեր:
10. Թոնը խալալ -- համար երկու հա-
պի սրահ:
11. Լեւի քոմակ (Օ. Դ. 500:
12. Վ Լեւի լեւի քոմակն անան լեւի վրայ
լեւի -- ծածկոյնով մը, ասանց ծալի ամ-
պեր:

13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.
22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.
այս 18 քոմակայ համար, (Օ. Դ. 250:

Վ Լեւի քոմակ լաւի վաճառականաց ծա-
ղարանին (պոլս) մէջ պիտի հանուին. յ30
Յոնիսի 1852. -- Տոմակ գինը -- և քոմ-
ակայ վրայ լեւի քոմակները քոմակն քո-
մակ, Լեւի քոմակ. Բալարը սորբ Պետրոսի
Լեւի քոմակն քոմակ Սիւրբ Միքայիլի Վա-
նօին Վաճառականը լոյ կ'ըստին:

Վրբին. Տոմակայ գինը խանիկ պէտ
է վաճառին:

ԽՄԲԱՅԻՐ -- ՏՆՕՐԵՆ

Կ. Ս. ԻՌԹԻՃԵՆ:

Կ. ՊՈԼԻՍ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ե. ՄԻԿԵՆՏԻՍԵՆ